

Jarosław Zieliński, Sekretarz Stanu Ministerstwo Spraw
Wewnętrznych i Administracji 02-591 Warszawa ul.
Stefana Batorego 5

Warszawa, 2016-02-09

KANCELARIA PREZESA RADY MINISTRÓW
KANCELARIA SEJMU

Odpowiedź na interpelację nr 464

Odpowiedź Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji na interpelację numer 464 Posła na Sejm RP Pana Krzysztofa Sitarskiego w sprawie rzetelności przetwarzania i bezpieczeństwa przechowywania danych osobowych (...)

W załączeniu uprzejmie przekazuję odpowiedź Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji na interpelację numer 464 Posła na Sejm RP Pana Krzysztofa Sitarskiego w sprawie rzetelności przetwarzania i bezpieczeństwa przechowywania danych osobowych pozyskanych dzięki dostępowi do sieci telekomunikacyjnych przez służby specjalne w kontekście proponowanej nowelizacji ustaw określających pracę służb państwowych.

Załączniki:

1. ODP. INTERPELACJA 464.DOC

Dokument został podpisany, aby go zweryfikować należy użyć oprogramowania do weryfikacji podpisu Data złożenia podpisu:

2016-02-25T09:40:09Z

Podpis elektroniczny

BMP-0713-1-4/2016/PS/EW

Pan

Marek Kuchciński

Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w nawiązaniu do interpelacji numer 464 Posła na Sejm RP Pana Krzysztofa Sitarskiego w sprawie *rzetelności przetwarzania i bezpieczeństwa przechowywania danych osobowych pozyskanych dzięki dostępowi do sieci telekomunikacyjnych przez służby specjalne w kontekście proponowanej nowelizacji ustaw określających pracę służb państwowych* uprzejmie przedstawiam następujące informacje.

Na wstępie pragnę wskazać, że uchwalona w dniu 15 stycznia 2016 r. ustawa *o zmianie ustawy o Policji oraz niektórych innych ustaw* realizuje wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 30 lipca 2014 roku (sygn. akt K 23/11), dotyczący prowadzenia przez służby mundurowe, służby specjalne i właściwe organy kontroli operacyjnej oraz uzyskiwania i przetwarzania przez te podmioty danych telekomunikacyjnych. W przywołanym wyroku Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że wybrane przepisy ustaw: z dnia 6 kwietnia 1990 r. *o Policji* (t.j.: Dz. U. z 2015 r., poz. 355 z późn. zm.), z dnia 12 października 1990 r. *o Straży Granicznej* (t.j.: Dz. U. z 2014 r., poz. 1402 z późn. zm.), z dnia 28 września 1991 r. *o kontroli skarbowej* (t.j.: Dz. U. z 2015 r., poz. 553 z późn. zm.), z dnia 24 sierpnia 2001 r. *o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych* (t.j.: Dz. U. z 2013 r., poz. 568 z późn. zm.), z dnia 24 maja 2002 r. *o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu* (t.j.: Dz. U. z 2015 r., poz. 1929 z późn. zm.), z dnia 9 czerwca 2006 r. *o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego* (t.j.: Dz. U. z 2014 r., poz. 253 z późn. zm.), z dnia 9 czerwca 2006 r. *o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym* (t.j.: Dz. U. z 2014 r., poz. 1411 z późn. zm.) oraz z dnia 27 sierpnia 2009 r. *o Służbie Celnej* (t.j.: Dz. U. z 2015 r., poz. 990 z późn. zm.) są niezgodne z *Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej*, w szczególności z uwagi na fakt, że:

- nie przewidują niezależnej kontroli udostępniania służbom danych telekomunikacyjnych, o których mowa w art. 180c i art. 180d ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. *Prawo telekomunikacyjne* (t.j.: Dz. U. z 2014 r., poz. 243 z późn. zm.);

- nie przewidują gwarancji niezwłocznego, komisyjnego i protokolarnego zniszczenia materiałów zawierających informacje objęte zakazami dowodowymi, co do których sąd nie uchylił tajemnicy zawodowej bądź uchylenie było niedopuszczalne;
- nie zawierają regulacji dotyczących niszczenia danych niemających znaczenia dla prowadzonego postępowania, co dotyczy danych pozyskiwanych przez Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Służbę Kontrwywiadu Wojskowego i Centralne Biuro Antykorupcyjne.

Wydaje się, że powyższy wyrok Trybunału Konstytucyjnego oraz uchwalenie ustawy zmierzającej do jego wykonania nie dają podstaw, aby formułować ewentualne wątpliwości w zakresie bezpieczeństwa przechowywania danych osobowych przez służby uprawnione do ich pozyskiwania i przetwarzania. W polskim systemie prawnym do kontroli i oceny powyższego aspektu, na mocy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. *o ochronie danych osobowych* (t.j.: Dz. U. 2014 r., poz. 1182 z późn. zm.), powołany został organ ochrony danych osobowych, tj. Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych. Kolejną ustawą nakładającą na służby ściśle określone obowiązki związane z ochroną przetwarzanych informacji jest ustawa z dnia 5 sierpnia 2010 r. *o ochronie informacji niejawnych* (Dz. U. Nr 182, poz. 1228 z późn. zm.).

Niezależnie od powyższego uchwalona nowelizacja zawiera rozwiązania prawne dostosowujące polski system prawny do wyroku Trybunału Konstytucyjnego, które mają na celu zarówno dookreślenie obowiązujących w służbach procedur, jak i wprowadzenie całkiem nowych zasad postępowania w zakresie stosowania kontroli operacyjnej i pozyskiwania danych. Ze strony rządowej za prowadzenie prac legislacyjnych związanych z projektem ustawy odpowiedzialne było Kolegium do Spraw Służb Specjalnych w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Dookreślenie przez ustawodawcę przesłanek pozyskiwania przez służby danych telekomunikacyjnych, pocztowych i internetowych, określenie zamkniętego katalogu środków prowadzenia kontroli operacyjnej, wprowadzenie zasad postępowania z materiałami z kontroli operacyjnej, które mogą zawierać informacje objęte tajemnicą wykonywania zawodu zaufania publicznego, czy też ograniczenie długości okresu prowadzenia kontroli operacyjnej, jak również wprowadzenie obowiązku niezwłocznego niszczenia zbędnych danych oraz wprowadzenie następczej sądowej kontroli prawidłowości pozyskiwania danych nakłada na uprawnione służby znaczne ograniczenia w stosunku do obowiązujących przepisów prawa.

Odnosząc się natomiast do problematyki prawa europejskiego i przywołanej w wystąpieniu jednej z zasad prawa o ochronie danych, tj. zasady prawidłowości danych, stanowiącej, że *administrator przechowujący dane osobowe nie może korzystać z tych informacji bez podjęcia kroków w celu uzyskania odpowiedniej pewności, że dane są prawidłowe i aktualne*, należy wskazać, że Agencja Praw Podstawowych Unii Europejskiej i Rada Europy jednocześnie zastrzegła, że *obowiązek zapewnienia*

prawidłowości danych należy rozpatrywać w kontekście celu przetwarzania danych. Ponadto dane, które nie odnoszą się do faktów, lecz do podejrzeń, np. dochodzeń w sprawach karnych, mogą być gromadzone i przechowywane, dopóki administrator dysponuje podstawą prawną gromadzenia takich informacji oraz posiada wystarczające powody do takich podejrzeń¹.

Jednocześnie w świetle przytoczonego w interpelacji przepisu art. 5 lit. e Konwencji nr 108 Rady Europy o ochronie osób w związku z automatycznym przetwarzaniem danych osobowych (Dz. U. z 2003 r. Nr 3, poz. 25 i z 2006 r. Nr 3, poz. 15) należy wskazać, że uchwalona nowelizacja realizuje w tym zakresie powyższą normę prawa europejskiego, gdyż wprowadza jednolite rozwiązania w zakresie weryfikacji oraz niszczenia zbędnych danych pozyskanych przez uprawnione służby.

Odnosząc się do kwestii ewentualnych obciążeń, jakie uchwalona ustawa o zmianie ustawy o Policji oraz niektórych innych ustaw nakłada na budżety służb oraz przedsiębiorców telekomunikacyjnych, operatorów pocztowych i inne podmioty, należy zauważyć, że na etapie prowadzonych prac legislacyjnych w uzasadnieniu do poselskiego projektu ustawy (druk sejmowy nr 154) zawarta została wstępna ocena skutków regulacji, w której nie przewidziano zwiększenia wydatków w budżetach uprawnionych służb związanych z wprowadzeniem dodatkowych procedur kontroli sądowej informacji objętych tajemnicą wykonywanego zawodu lub funkcji, zawartych w materiałach z kontroli operacyjnej.

Natomiast w odniesieniu do przedsiębiorców telekomunikacyjnych, w związku z planowanym zniesieniem obowiązku przekazywania informacji wskazanych w art. 180g ustawy Prawo telekomunikacyjne i następnie obowiązku ich przekazywania przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej do Komisji Europejskiej we wstępnej ocenie skutków regulacji przewidziano zmniejszenie liczby obciążeń administracyjnych nałożonych na przedsiębiorców telekomunikacyjnych, co - jak wskazano - spowoduje niewielki spadek kosztów ich działalności.

Kolejną zmianą zawartą w uchwalonej nowelizacji związaną z kosztami działalności przedsiębiorców, wprowadzoną do ustawy Prawo telekomunikacyjne, jest umożliwienie wyłączenia małych albo mikro przedsiębiorców z obowiązku zapewnienia odpowiednich warunków technicznych w przypadku wykonywania zadań i obowiązków w zakresie przygotowania i utrzymywania wskazanych elementów sieci telekomunikacyjnych dla zapewnienia telekomunikacji na potrzeby systemu kierowania bezpieczeństwem narodowym, w tym obroną państwa (*vide* art. 9 ww. ustawy).

Jednocześnie ustawodawca nakładając na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego, operatora pocztowego oraz usługodawcę świadczącego usługi drogą elektroniczną obowiązek zapewnienia na własny koszt warunków technicznych i organizacyjnych umożliwiających prowadzenie przez uprawnione służby kontroli operacyjnej, zastrzegł, że usługodawca świadczący usługi drogą elektroniczną

---

¹ Podręcznik europejskiego prawa o ochronie danych, Agencja Praw Podstawowych Unii Europejskiej, Rada Europy, 2014 r., str. 76.

będący mikro lub małym przedsiębiorcą w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. *o swobodzie działalności gospodarczej* (t.j.: Dz. U. z 2015 r., poz. 584 z późn. zm.) zapewnia warunki techniczne i organizacyjne umożliwiające prowadzenie przez Policję kontroli operacyjnej stosownie do posiadanej infrastruktury.

Z poważaniem,

MINISTER

SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI

z up. Jarosław Zieliński

Sekretarz Stanu

Otrzymuje:

Sekretariat Prezesa Rady Ministrów w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.